

Vergaderjaar 1992-1993

22 694

Aanwijzing van documenten dienende ter vaststelling van de identiteit van personen, alsmede van enige gevallen waarin de identiteit van personen aan de hand van deze documenten kan worden vastgesteld (Wet op de identificatieplicht)

Nr. 20

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 11 juni 1993

Onlangs is ter bestrijding van illegale immigratie het binnenlands vreemdelingtoezicht in de zuidelijke provincies geïntensiveerd. Deze vorm van toezicht in de grensregio's kan niet worden gegrond op concrete aanwijzingen over illegaal verblijf, zoals opgenomen in de concept-aanpassing van de Vreemdelingencirculaire 1982 (Kamerstukken II 1991-1992, 22 694, nr. 14). Die instructie behoeft daarom aanvulling. De doorlopende concept-tekst van het hoofdstuk over «Toezicht» in de Vreemdelingencirculaire 1982 komt na de aanvulling als volgt te luiden:

Aanpassing Vreemdelingencirculaire

In de Vreemdelingencirculaire 1982 wordt in het hoofdstuk over «Toezicht» de volgende tekst opgenomen:

randvoorwaarden voor binnenlands vreemdelingtoezicht

Het binnenlands vreemdelingtoezicht moet zijn gericht op de bestrijding van illegaal verblijf, met een minimum aan hinder voor derden. Ongerichte uitoefening van toezicht is niet doelmatig. De kans op confrontatie met illegaal verblijf moet reëel zijn. Te onderscheiden vormen van toezicht zijn:

- toezicht in het binnenland

toezicht dat erop is gericht illegaal verblijf te beëindigen;

- toezicht ter bestrijding van illegale immigratie

toezicht dat erop is gericht illegaal verblijf door illegale immigratie, al dan niet in georganiseerd verband, in een zo vroeg mogelijk stadium tegen te gaan; dit toezicht is tevens gericht op preventie en ontmoediging van toekomstige illegale immigratie.

toezicht in het binnenland

Toezicht in het binnenland vindt plaats op grond van concrete aanwij-

zingen over illegaal verblijf. Als zodanige aanwijzingen zijn in het bijzonder aan te merken:

- informatie van overheidsinstanties, zoals de bevolkingsadministratie, de Gemeentelijke Sociale Dienst of de Dienst Inspectie Arbeidsverhoudingen;
- aanwijzingen uit eigen onderzoek van de politie naar aanleiding van signalen uit de eigen organisatie of van derden;
- ervaringsgegevens wegens eerdere constatering van illegaal verblijf of illegale arbeid;
- aanwijzingen die de politie verkrijgt bij een controle van persoonsgegevens die wordt verricht in het kader van de uitoefening van de politietaken.

Indien de politie bij de uitoefening van haar taken toch al persoonsgegevens van burgers verifieert, dient zij als regel ook de nationaliteit en, bij een niet-Nederlandse nationaliteit, de verblijfsstatus te controleren. Een uitzondering kan gelden, indien het belang van de uitvoering van een taak (bijv. hulpverlening) rechtvaardigt dat niet of niet onmiddellijk tot vreemdelingtoezicht wordt overgegaan.

In het geval dat een aanwijzing betrekking heeft op een bepaalde plaats of ruimte geldt als uitgangspunt dat iedereen die zich daar bevindt, daadwerkelijk moet worden gecontroleerd. Daardoor wordt uitgesloten dat degenen die met de controle zijn belast, een keuze op uiterlijke kenmerken moeten maken. Het kan echter zijn dat eisen van redelijkheid of doelmatigheid zich verzetten tegen het controleren van alle aanwezige personen. Dat is onder meer het geval, indien iemands identiteit de politie al uit anderen hoofde bekend is.

toezicht ter bestrijding van illegale immigratie

Om illegaal verblijf in een zo vroeg mogelijk stadium tegen te gaan, kunnen ingereisde personen na grensoverschrijding aan vreemdelingtoezicht worden onderworpen. Dit is onder meer het geval in internationale treinen en bij auto's, die bij de Nederlandse grens zijn gepasseerd. Deze vorm van toezicht is uitsluitend toegestaan ten aanzien van personen van wie mag worden aangenomen dat zij grensgangers zijn. Deze controles vinden plaats, zodra dit redelijkerwijs mogelijk is na grensoverschrijding en nog geen of slechts een geringe vermenging met het binnenlands reizigersverkeer heeft plaatsgevonden. Controles op in-reizende personen leveren aanwijzingen op over de mate waarin op een bepaalde route sprake is van illegale immigratie. Het controlebeleid wordt op deze aanwijzingen afgestemd, zodat het toezicht zoveel mogelijk daar plaatsvindt waar de kans op confrontatie met illegale immigratie reëel is.

toepassing artikel 19 Vreemdelingenwet

Krachtens artikel 19 Vw. zijn de met de grensbewaking of het toezicht op vreemdelingen belaste ambtenaren bevoegd personen staande te houden om de identiteit, de nationaliteit en, bij een niet-Nederlandse nationaliteit, de verblijfsrechtelijke positie vast te stellen. Deze bevoegdheid, die uitsluitend op grond van de genoemde concrete aanwijzingen of ter bestrijding van illegaal verblijf na grensoverschrijding mag worden uitgeoefend, betreft in gelijke mate Nederlanders en niet-Nederlanders, aangezien eerst door deze controle de nationaliteit van de betrokkene kan worden vastgesteld.

In artikel 19 Vw. worden geen specifieke documenten aangewezen waarmee aan de bedoelde verplichting kan worden voldaan. De documenten waarmee niet-Nederlanders hun verblijfsstatus kunnen

aantonen, worden elders in deze circulaire opgesomd. De staande gehouden persoon die niet een geschikt document kan laten zien, kan worden onderworpen aan maatregelen om de identiteit op andere wijze vast te stellen: het overbrengen naar een plaats bestemd voor verhoor en onderzoek aan kleding of lichaam of doorzoeken van bagage (art. 19, leden 2 en 4, Vw.).

Deze maatregelen kunnen steeds worden toegepast:

- als niet aanstonds de identiteit en de nationaliteit van de betrokkene kunnen worden vastgesteld, of
- als bij een niet-Nederlandse nationaliteit niet aanstonds kan worden vastgesteld dat het de betrokkene is toegestaan in Nederland te verblijven.

onderzoek verblijfsstatus

Wanneer op grond van een concrete aanwijzing wordt gecontroleerd en het is niet mogelijk de identiteit en de andere relevante gegevens van de betrokkene met voldoende zekerheid aan de hand van een geschikt document vast te stellen, kunnen de hiervoor genoemde identificatiemaatregelen worden toegepast. Hieraan voorafgaand zal een eigen opgave van de betrokkene omtrent zijn identiteit, nationaliteit en eventueel zijn verblijfsstatus worden gecontroleerd in het Centraal Register Vreemdelingen (CRV).

Deze controle kan de volgende uitkomst hebben:

- de betrokkene komt voor in het CRV en beschikt over een geldige verblijfsstatus;
- de betrokkene komt niet voor in het CRV;
- de betrokkene komt voor in het CRV, maar de opgenomen verblijfsstatus geeft aanleiding tot nader onderzoek.

In het tweede geval zal de vreemdelingendienst in de desbetreffende GBA de opgegeven nationaliteit nagaan. Bij een niet-Nederlandse nationaliteit zal, evenals in het derde geval, de verblijfsrechtelijke positie moeten worden onderzocht. Indien de betrokkene zegt in een andere gemeente te wonen, zullen deze onderzoeken met inschakeling van de politie van die gemeente plaatsvinden. Blijkt dat het de betrokkene niet is toegestaan in Nederland te verblijven, dan zullen jegens hem de maatregelen van toezicht, bedoeld in het Vreemdelingenbesluit worden toegepast. Verwijderbare vreemdelingen worden uitgezet met inachtneming van hetgeen daarover elders in deze circulaire is bepaald.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin